

SAHLGRENSKA AKADEMIN

HANDBOK

Medicinsk basvetenskap

Handbok för forskarutbildningsämnet medicinsk basvetenskap är fastställd av FUR 8 maj 2019 och senast reviderad 2024-05-02. Dokumentet gäller för forskarutbildningsämnet medicinsk basvetenskap, och är ett komplement till Sahlgrenska akademins regel- och rutindokument för utbildning på forskarnivå, regler för studier på forskarnivå vid Göteborgs universitet (doktorandreglerna) och Sahlgrenska akademins övergripande regler för utbildning på forskarnivå.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Utbildning i medicinsk basvetenskap vid Sahlgrenska akademien	3
Ledning och organisation	3
<i>Utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap</i>	3
Utllysning av doktorandplats	3
Urval av sökande	4
<i>Kriterier vid urval av sökande</i>	4
<i>Granskningskommitté vid institutionerna</i>	4
<i>Utbildningskommitténs prioritering</i>	5
Inrättande av doktorandprojekt	5
Handledare	5
Examinator	6
<i>Studietakt, finansiering och institutionstjänstgöring</i>	6
Uppföljning	7
Forskarutbildningskurser	7
<i>Doktorander antagna före 2021</i>	8
<i>Doktorander antagna från och med 2021</i>	8
Anställning	8
Förlängd studietid/studieuppehåll	9
Examen	9
Övrigt	9
Bilaga 1	10
Handlägningsordning från utlysning till antagning	10
Bilaga 2	11
Förtydligande av examinator	11
Bilaga 3	12
Parallell institutionstjänstgöring: Ämnesfördjupning och pedagogiskt/didaktiskt arbete	12

Detta är en handbok som vänder sig till dem som på något sätt berörs av forskarutbildningsämnet medicinsk basvetenskap, såväl handledare, doktorander som administratörer. Här finner du information som gäller specifikt för medicinsk basvetenskap och som är ett komplement till gällande regelverk. För mer information om utbildning på forskarnivå se Medarbetarportalen/Sahlgrenska akademins doktorandportal.

Utbildning i medicinsk basvetenskap vid Sahlgrenska akademien

Utbildning på forskarnivå i ämnet medicinsk basvetenskap består av fyra års utbildning på forskarnivå och ett års institutionstjänstgöring med pedagogisk/didaktisk inriktning inom det egna ämnesområdet. Utbildningen syftar till att utbilda forskare med hög kompetens inom något av följande biomedicinska ämnesområden:

- biokemi/cellbiologi/genetik med medicinsk inriktning,
- farmakologi,
- fysiologi,
- mikrobiologi/immunologi och
- morfologi/utvecklingsbiologi.

Utbildningens innehåll regleras i [den allmänna studieplanen](#) och i [doktorandens individuella studieplan](#).

Ledning och organisation

Forskarutbildningsämnet medicinsk basvetenskap ges vid institutionen för biomedicin och institutionen för neurovetenskap och fysiologi. Doktorandplatserna kan endast förläggas till de avdelningar/sektioner som bedriver preklinisk undervisning inom de ämnesområden som finns inom medicinsk basvetenskap.

Utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap

Prefekter vid berörda institutioner föreslår ledamöter till utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap. Rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) utser utbildningskommitténs ordförande och ledamöter. De fem ämnesområdena inom medicinsk basvetenskap (biokemi/cellbiologi/genetik, farmakologi, fysiologi, mikrobiologi/immunologi och morfologi/utvecklingsbiologi) ska vara representerade i kommittén och Doktorandrådet utser två doktorandrepresentanter som ledamöter. Möjlighet till att adjungera ytterligare person(er) med särskild kompetens finns. Kommitténs ordförande och tillika sammankallande rapporterar till FUR.

Utbildningskommitténs huvudsakliga uppgift är att utveckla utbildningen i medicinsk basvetenskap. Kommittén träffas ca 2-3 ggr/år. Uppgifter som ligger inom uppdraget är utlysning av doktorandplatser, översyn av antagningsprocessen, översyn av utbildningens innehåll och utformning, nätverkande samt spridande av information om utbildningen.

Utllysning av doktorandplats

Beslut om hur många platser som ska utlysas per år fattas av fakultetsstyrelsen efter förslag från FUR. Doktorandplatser i medicinsk basvetenskap utlyses i normalfallet en gång per år. Ordförande i utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap initierar utlysning. Annonstext formuleras av utbildningskommittén.

Utllysning av doktorandplatserna görs av Sahlgrenska akademins kansli i Göteborgs universitets sökandeportal. Doktorandplatserna utlyses i minst tre veckor. När utlysningstiden löpt ut kontaktar

Sahlgrenska akademins kansli prefekterna vid berörda institutioner om att antagningsprocessen kan påbörjas.

Behörighetskrav

Behörighetskraven till medicinsk basvetenskap är desamma som för alla doktorander, förutom att särskilda kunskaper inom det valda ämnesområdet utgör ett särskilt behörighetskrav.

*"Särskild behörighet till utbildning på forskarnivå [medicinsk basvetenskap] har den som: [...]2. har kunskaper i det valda ämnesområdet motsvarande de som ges inom läkarprogrammet."*¹

Sahlgrenska akademins kansli behörighetsprövar de sökande avseende grundläggande behörighet och den särskilda behörigheten som gäller engelska 6/B. Den särskilda behörigheten som handlar om kunskaper i valt ämnesområde behörighetsprövar den utsedda granskningskommittén.

Urval av sökande

Kriterier vid urval av sökande

Övergripande kriterium är bedömd förmåga att bäst tillgodogöra sig utbildningen. Eftersom satsningen i första hand riktar sig till studenter inom medicin och läkare har dessa högsta prioritet. Vid bedömningen fästs särskild vikt vid dokumenterade kvalifikationer avseende:

- specifika kunskaper och färdigheter inom ämnesområdet och närliggande forskningsområden
- erfarenhet av vetenskaplig teori och relevanta forskningsmetoder
- vetenskaplig analys och presentation styrkt genom uppsats, examensarbete, vetenskapliga publikationer eller liknande
- erfarenhet av undervisning av relevans för utbildningen i medicinsk basvetenskap.

Det är enbart den sökandes akademiska meriter som ligger till grund för antagning.

Granskningskommitté vid institutionerna

Prefekterna utser en granskningskommitté bland institutionens lärare. Sammansättningen varierar från år till år för att undvika jävssituationer.

Granskningskommitténs representanter bedömer ansökningarna och väljer att rangordna de högst rankade inom sitt område. Prioritering och rangordning ska ske i enlighet med urvalskriterierna i den allmänna studieplanen.

En första prioritering av ansökningar kan vid behov kompletteras med intervju av utvalda sökande. Motivering till prioriteringen och eventuellt jäv hos ledamöterna av granskningskommittén protokollförs. I enlighet med Göteborgs universitets antagningsordning ska studentrepresentant ges möjlighet att medverka vid urval av sökande.

Granskningskommittén ger skriftligt underlag med motivering och preliminär rangordning av sökande till utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap. Rangordning med motivering och förslag på vem av de sökande som förordas för antagning till utbildning på forskarnivå skickas till Sahlgrenska akademins kansli.

¹ Allmän studieplan för medicinsk basvetenskap

Utbildningskommitténs prioritering

När institutionernas granskningskommittéer inkommit med sina respektive rangordningar överser utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap tillsättningen i de olika ämnena och förordar lämplig sökande till doktorandplats. Det är prefekt vid respektive institution som beslutar om antagning.

Fördelningen av platser inom respektive avdelning/sektion är baserat på undervisningsuppdragets omfattning. Vid tillsättning av doktorandplatserna tas hänsyn till denna fördelning. Om flera sökande bedöms ha likvärdiga meriter tas vid prioriteringen hänsyn till sökt ämnesområde.

Utbildningskommittén kontakter de förordade kandidaterna och fungerar som stöd när högst prioriterade sökanden inom varje ämne väljer ett/en, av de av institutionen utsedda, projekten/huvudhandledaren.

Inrättande av doktorandprojekt

För ämnet medicinsk basvetenskap inrättas ett doktorandprojekt först efter att:

- utlysning skett,
- förordad doktorand finns och
- förordad doktorand har valt forskargrupp/huvudhandledare.

Institutionerna ansvarar för att ta fram lämpliga doktorandprojekt och kvalitetsgranska dem enligt fastställda kriterier. Doktorandplatser i medicinsk basvetenskap inrättas av vicedekan efter förslag från institution².

Av projektansökan ska bland annat framgå uppgift om huvudhandledare och biträdande handledare, planerad finansiering samt en beskrivning av projektet. Doktorandplatser inom ämnet medicinsk basvetenskap finansieras i normalfallet till 80 % av Sahlgrenska akademien och till 20 % av institutionen. Då Göteborgs universitet är arbetsgivare är det respektive institutions prefekt som är ytterst ansvarig för doktorandens finansiering och handledning.

Handledare

Handledare för doktorand i medicinsk basvetenskap ska uppfylla de kriterier som finns angivna för handledare. För mer information se rutindokumentet *”Utbildning på forskarnivå vid Sahlgrenska akademien: Regler, riktlinjer och rutiner”* som finns på Medarbetarportalen/Sahlgrenska akademins doktorandportal.

Huvudhandledare för doktorand i medicinsk basvetenskap ska vara verksam vid den avdelning/sektion där doktoranden antas. Med verksam avses den som

- bedriver forskning vid respektive avdelning/sektion,
- deltar aktivt i undervisning,
- är engagerad i kursledning och/eller kursutveckling av prekliniskt ämne.

En person kan inte samtidigt vara huvudhandledare för mer än en doktorand i ämnet medicinsk basvetenskap som finansieras med akademigemensamma medel.

² Doktorandplatser inrättas av dekan men har delegerats till vicedekan i enlighet med Sahlgrenska akademins delegationsordning.

Handledarbyten sker enligt de upprättade rutiner som gäller för samtliga doktorander. Om huvudhandledare byts ut ska emellertid den nya huvudhandledaren vara verksam vid avdelning/sektion där doktorand är antagen, se ovan.

Examinator

Examinator (1) för forskarutbildningen är respektive institutions studierektor. Examinator (2) för kurserna inom högskolepedagogik är respektive kursgivare (för HPE 101, 102 samt 103 är det PIL enheten). Examinator (3) för kurserna i ämnesdidaktik är avdelningarnas/sektionernas respektive representanter i utbildningskommittén. För förtydligande se bilaga 2.

Individuell studieplan (ISP)

När vicedekan inrättat en doktorandplats ska huvudhandledare tillsammans med förordad doktorand och doktorandexaminator (1) upprätta en individuell studieplan inklusive tid- och finansieringsplan i det universitetsgemensamma ISP-systemet. Behörighet och användaruppgifter tilldelas av administratör vid berörd institution. Studieplanen fastställs och beslut om antagning fattas av prefekten i ISP:en. Sahlgrenska akademins kansli dokumenterar beslut om antagning i Ladok. Doktorand, huvudhandledare, ekonom vid Sahlgrenska akademins kansli, personalhandläggare och samordnare för utbildning på forskarnivå vid institutionen meddelas om beslut om antagning. Sahlgrenska akademins kansli meddelar även övriga sökande att doktorandplatsen är tillsatt. Beslut om antagning kan inte överklagas.

Den individuella studieplanen (ISP) är en överenskommelse mellan doktorand, handledare, studierektor (doktorandexaminator 1) och prefekt om innehållet i doktorandens utbildning på forskarnivå. Av den individuella studieplanen ska bland annat framgå vilka kurser doktoranden planerar att genomföra (gäller ej för kurser inom den pedagogiska och didaktiska utbildningen), övriga kunskapsprov, handledarnas roll samt tid- och finansieringsplan.

Studietakt, finansiering och institutionstjänstgöring

Nedan finns exempel på hur en studieplan för en doktorand i medicinsk basvetenskap kan se ut med hänseende till studietakt, finansiering och institutionstjänstgöring.

Tidsplan: Utbildningen på forskarnivå bedrivs på 80% under fem års tid. I tidsplanen ska anges 10 terminer med studietakt 80 %.

3.1 Tidsplan

År	Termin	%
2017	VT	80
2017	HT	80
2018	VT	80
2018	HT	80

Finansiering: Finansiering är 100 % under 10 terminer och anställningen är som doktorand vid universitet/högskola. Under kommentar så anges hur finansieringen fördelas dvs Sahlgrenska akademien finansierar 80 % och institutionen 20 % för de som antas från och med 2021.

3.2 Finansiering

Hittillsvarande finansiering

År	Termin	%	Form	Kommentar

Planerad finansiering

År	Termin	%	Form	Kommentar
2017	VT	100	Anställning som doktorand vid universitet/högskola	90% Sahlgrenska Akademien, 10% sektionen för fysiologi
2017	HT	100	Anställning som doktorand vid universitet/högskola	90% Sahlgrenska Akademien, 10% sektionen för fysiologi

Under institutionstjänstgöring anges den del av medicinsk basvetenskap som inte är utbildning på forskarnivå.

3.3 Institutionstjänstgöring, hittillsvarande och planerad

År	Termin	%	Arbetsuppgifter/uppdrag
2016	VT	20	Ämnespedagogisk utbildning, del av medicinsk basvetenskap
2016	HT	20	Ämnespedagogisk utbildning, del av medicinsk basvetenskap

Uppföljning

Forskarstudiernas framsteg ska följas upp minst en gång per år, vilket redogörs i den individuella studieplanen. Därutöver sker en mer grundlig avstämning vid det obligatoriska halvtidsseminariet senast när det återstår utbildningstid som motsvarar 2,5 års utbildning på heltid, förutsatt att de pedagogiska kurserna läses parallellt med utbildning på forskarnivå. För mer information om uppföljning av utbildning på forskarnivå se doktorandportalen.

Vid eventuella problem med utbildningen på forskarnivå vänder man sig i första hand till sin handledare alternativt till institutionens studierektor (Examinator 1).

Den pedagogiska utbildningen påbörjas snarast efter antagning och följs upp genom årsvisa diskussioner mellan examinator i ämnesdidaktik (examinator 3) och doktorand. Genomförda och godkända kurser i högskolepedagogik (HPE101/PIL101, 102/PIL102 och 103/PIL103) intygas av PIL-enheten.

Vid eventuella problem med institutionstjänstgöring rörande ämnesfördjupning och didaktik vänder man sig till avdelningens/sektionens representant i utbildningskommittén (Examinator 3) eller annan ledamot av utbildningskommittén.

Forskarutbildningskurser

I utbildningen för doktorsexamen ingår en kursdel som från och med vårterminen 2012 innehåller en tredelad obligatorisk doktorandkurs om sammanlagt 15 högskolepoäng (hp). För sammanläggningsavhandling krävs ytterligare kurser på forskarnivå omfattande minst 15 högskolepoäng och för monografiavhandling krävs ytterligare kurser omfattande cirka 45 högskolepoäng.

Ämnesfördjupning, pedagogik och didaktik

Doktorander antagna före 2021

För doktorander antagna före 2021 och som följer den allmänna studieplanen i medicinsk basvetenskap fastställd 2015-05-06 (Dnr U 2012/137), regleras ämnesfördjupning, pedagogik och didaktik enligt följande:

För ämnet medicinsk basvetenskap sker utbildningen på forskarnivå parallellt med studier på avancerad nivå omfattande 60 högskolepoäng i högskolepedagogik (15 hp) samt ämnesdidaktik och fördjupning (45 hp). Dessa kurser är inte forskarutbildningskurser och ska inte inkluderas bland planerade kurser i den individuella studieplanen.

Doktoranderna rekommenderas att läsa de pedagogiska kurser som utgör grunden för docentkompetens (Högskolepedagogik: HPE101/PIL101, HPE102/PIL102, HPE103/PIL103), Även andra kurser inom pedagogik kan tillgodoräknas.

Det är examinator i ämnesdidaktik (examinator 3) som bedömer vilka kurser som kan ingå i utbildningen. Examinator för den pedagogiska utbildningen är avdelningens/sektionens representant i utbildningskommittén.

Den pedagogiska utbildningen planeras i samråd mellan handledare, doktorand och examinator (3). Den senare ansvarar för den årliga uppföljningen och planeringen av doktorandens pedagogiska utbildning. En formell individuell studieplan upprättas inte, men alla doktorander inom medicinsk basvetenskap ska ha en årlig uppföljning med examinator. Examinator (3) sätter doktoranderna i kontakt med ansvariga lärare inom respektive avdelning/sektion. Utvecklingsarbetet kan med fördel diskuteras med avdelningens lärare. I bilaga 3 finns förslag på vad kurserna kan innehålla.

Kurserna regleras enligt följande kursplaner:

BMÄ01M Ämnesdidaktik och fördjupning inom medicinsk basvetenskap med inriktning mot morfologi/utvecklingsbiologi 45 hp, avancerad nivå

BMÄ02M Ämnesdidaktik och fördjupning inom medicinsk basvetenskap med inriktning mot biokemi/cellbiologi/genetik, 45 hp, avancerad nivå

BMÄ03M Ämnesdidaktik och fördjupning inom medicinsk basvetenskap med inriktning mot mikrobiologi och immunologi, 45 hp, avancerad nivå

BMÄ04M Ämnesdidaktik och fördjupning inom medicinsk basvetenskap med inriktning mot farmakologi, 45 hp, avancerad nivå

BMÄ05M Ämnesdidaktik och fördjupning inom medicinsk basvetenskap med inriktning mot fysiologi, 45 hp, avancerad nivå.

Doktorander antagna från och med 2021

För doktorander antagna från 2021 och som följer den allmänna studieplanen i medicinsk basvetenskap 2021-01-27 (Dnr GU 2020/2937), regleras ämnesfördjupning, pedagogik och didaktik i bilaga 3.

Anställning

Doktorander i medicinsk basvetenskap har en anställning som doktorand i fyra år på heltid, i kombination med 20 procent institutionstjänstgöring.

Personalhandläggare/administratör vid respektive institution ska i samband med att anställningsavtal skrivs rapportera in doktorandernas institutionstjänstgöring för samma tidsperiod som anställningsavtalet gäller.

Förlängd studietid/studieuppehåll

Ansökan om förlängd studietid/studieuppehåll ska ske i samråd med huvudhandledaren. För övrigt gäller gängse rutiner med individuell prövning för förlängd studietid/studieuppehåll.

Notera att vid ansökan om förlängd studietid med hänvisning till forskar-AT kommer förlängd studietid endast medges för den kliniska delen och inte för forskarmånaderna om forskningen bedrivs inom ramen för doktorandprojektet. Enligt Högskoleförordningen (5 kap 7§) kan en forskarutbildning endast omfatta fyra år på heltid.

Ansökningsblankett finns på till Medarbetarportalen/Sahlgrenska akademins doktorandportal.

Examen

Efter godkänd, genomgången utbildning på forskarnivå utfärdas, efter doktorandens ansökan, examensbevis. Examensbeviset utfärdas av sektionen för examen vid Göteborgs universitet.

Efter genomförd och godkänd ämnesfördjupning, pedagogik och didaktik utfärdas ett intyg efter begäran. Hör av dig till forskarutbildning@sahlgrenska.gu.se

Övrigt

För ytterligare information om utbildning på forskarnivå hänvisas till Medarbetarportalen/Sahlgrenska akademins doktorandportal.

Göteborgs universitets webbsida för styrdokument [Styrdokument \(sharepoint.com\)](#)

Universitets- och högskolerådets webbsida (<http://studera.nu/forskarutbildning>).

Bilaga 1

Handläggningsordning från utlysning till antagning

- Ordförande i utbildningskommittén initierar utlysning. Vanligen sker utlysning 1 gång/år. Akademikansliet utlyser platsen i Göteborgs universitets sökandeportal.
- Akademikansliet skickar information till prefekter om att påbörja antagningsprocess när utlysningstid har gått ut.
- Sahlgrenska akademikansliet ger en första behörighetsgranskning av de sökande.
- Prefekten utser en granskningskommitté vid sin institution.
- Kansliet ger granskningskommittén behörighet i systemet.
- Granskningskommittén vid institutionen bedömer ansökningar och föreslår rangordning av de högst rankade och lämnar därefter skriftligt underlag med motivering och föreslagen rangordning till utbildningskommittén för medicinsk basvetenskap. Rangordning och motivering lämnas till akademikansliet.
- Utbildningskommittén gör en rangordning utifrån ämnen och forskargrupper och förordar doktorander.
- Utbildningskommittén kontakter förordad kandidat för att meddela personen att den blivit föreslagen som doktorand och hur processen fortlöper. Information skickas till blivande doktorand, ev. handledare, utbildningskommitténs representant för aktuell avdelning, studierektor vid institutionen och institutionens personalhandläggare samt samordnare för utbildning på forskarnivå.
- Huvudhandledare skriver en projektplan och ansöker om att inrätta ett doktorandprojekt. Blankett för anmälan om inrättande av doktorandprojekt/medicinsk basvetenskap finns [här](#).
- Ansökan om inrättat projekt skickas till institutionens studierektor som därefter skickar ansökan till akademikansliet.
- Vicedekan inrättar doktorandplats.
- Akademikansliet skickar ut information till administratör vid institution om att tilldela roller i ISP-systemet och till huvudhandledare om att det är dags att upprätta en individuell studieplan.
- Prefekt antar doktorand i ISP-systemet.
- Akademikansliet registrerar antagningen i Ladok och skickar ut besked samt välkomstbrev till doktorand, institution och ekonom vid SA:s kansli.

Bilaga 2

Förtydligande av examinator

<i>Examinator</i>	<i>Institution</i>	<i>Utbildningsmoment</i>	<i>Vem?</i>
<i>Examinator 1</i>	Biomedicin	Utbildning på forskarnivå	Studierektor Erik Lekholm
	Neurovetenskap och fysiologi	Utbildning på forskarnivå	Studierektor Ingrid Wernstedt Asterholm
<i>Examinator 2</i>	Biomedicin, Neurovetenskap och fysiologi	Pedagogik: ex HPE101/PIL101, HPE102/PIL102, HPE103/PIL103	Kursgivare för respektive kurs
<i>Examinator 3</i>	Biomedicin	Ämnesdidaktik och fördjupning, biokemi/cellbiologi/genetik	Susann Teneberg
	Biomedicin	Ämnesdidaktik och fördjupning, mikrobiologi/immunologi	Anna Lundgren
	Biomedicin	Ämnesdidaktik och fördjupning, morfologi/utvecklingsbiologi	Elin Schoultz
	Neurovetenskap och fysiologi	Ämnesdidaktik och fördjupning, Farmakologi	Lars Westberg
	Neurovetenskap och fysiologi	Ämnesdidaktik och fördjupning, Fysiologi	Maria Johansson

Bilaga 3

Parallell institutionstjänstgöring: Ämnesfördjupning och pedagogiskt/didaktiskt arbete

Utbildningen i medicinsk basvetenskap på forskarnivå genomförs parallellt med institutionstjänstgöring inriktad på utveckling av pedagogisk kompetens dvs förmåga att planera, genomföra, utvärdera och analysera undervisning och utbildning utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet utifrån det valda ämnesområdet. Tjänsten omfattar sammanlagt 20 % av studietiden. Upplägget syftar till att ge en grund för framtida kombinationstjänster och en akademisk karriär. Undervisning och pedagogiskt utvecklingsarbete sker huvudsakligen inom utbildningsprogrammen vid Sahlgrenska Akademin.

Institutionstjänstgöringen omfattar 7 veckors arbete inriktat mot allmän pedagogik och 33 veckors ämnesfördjupning.

Syfte

Syftet med institutionstjänstgöringen är att doktoranden ska utveckla sin pedagogiska och didaktiska kompetens inom det valda ämnesområdet, d.v.s. biokemi/cellbiologi/genetik, farmakologi, fysiologi, mikrobiologi/immunologi eller morfologi/utvecklingsbiologi.

Ämnesfördjupning, pedagogik och didaktik

Ämnesfördjupningen och det pedagogisk/didaktiska arbetet fördelas enligt följande:

1) Ämnesfördjupning inom ämnet motsvarande 7 veckor.

Nedan följer moment som kan ingå, dock behöver inte alla moment ingå för alla doktorander:

- Ämneskurser som är relevanta för doktorandens undervisningsmoment
- Kurser i olika laborativa metoder som ingår i doktorandens undervisningsmoment
- Fördjupade litteraturstudier i samband med planering av olika kursmoment såsom föreläsningar, seminarier och laborationer
- Auskultation vid seminarier, föreläsningar och laborationer
- Revidering av befintligt kursmaterial
- Skapa nytt kursmaterial

Ämnesfördjupningen redovisas genom inlämnad skriftlig rapport eller muntlig kollegial diskussion i seminarieform.

2) Didaktiska teorier och strategier motsvarande 3 veckor.

Nedan följer moment som kan ingå dock behöver inte alla moment ingå för alla doktorander:

- Delta vid pedagogiska konferenser, fortbildningsdagar, seminarier och lärarmöten vid GU och/eller andra universitet*
- Kurser i simulationsundervisning vid kliniskt övningscenter
- Auskultera vid olika undervisningsformer (föreläsningar, seminarier, labbundervisning)

- Auskultera vid undervisningsformer som applicerar olika pedagogiska metoder och förhållningssätt (t.ex. PBL; problem baserat lärande, TBL; team baserat lärande, men även campus respektive digital undervisning)
- Delta vid seminarier arrangerade av programmet för medicinsk basvetenskap
- Didaktikdelen redovisas genom bedömning av inlämnad skriftlig rapport eller genom muntlig presentation vid seminarium.

* Förslag på konferenser:

- AMEE konferens (promotes international excellence in education in the health professions across the continuum of undergraduate, postgraduate and continuing education)
- ESME konferens (Essential Skills in Medical Education)

3) Undervisning motsvarande 10 veckor

Nedan följer moment som kan ingå dock behöver inte alla moment ingå för alla doktorander:

- Laborationer:
 - Planering, praktiskt genomförande, utvärdering samt analys och reflektion över undervisningsmomentet
- Seminarier (smågruppsundervisning):
 - Auskultera vid seminarier
 - Självständigt leda seminarier
 - Medverka som expert vid seminarier
 - Moderera seminarier
- Föreläsningar:
 - Auskultera vid olika föreläsningar
 - Hålla egna föreläsningar
- Examination:
 - Skuggrätta annan lärares tentafrågor, d.v.s. rätta frågor preliminärt för att sedan gå igenom dessa med ordinarie rättande lärare
 - Under handledning skriva och rätta tentafrågor, gärna olika format såsom multiple choice, essä, MEQ.
 - Auskultera vid muntlig tentamen
 - Ansvara för eget moment vid muntlig examination
- Utvärdera kursmoment:
 - Planering av utvärdering (skriftlig och/eller muntlig), praktiskt genomförande, sammanställning.
- Handleda vid examenskurs
 - Tillsammans med handledare delta i planering och handledning av student som tar examenskurs, d.v.s. gör examensarbete.

Alla ovanstående undervisningsmoment omfattar inläsning, praktiskt genomförande, utvärdering samt skriftlig analys och reflektion.

Alla genomförda aktiviteter dokumenteras i en undervisningsportfölj.

4) Utveckling, planering och utvärdering av något kursavsnitt inom ämnesområdet vid något av Sahlgrenska akademins olika utbildningar, motsvarande 10 veckor:

- Genomföra ett eller flera utvecklingsprojekt under handledning av ordinarie handledare, examinator och kursansvarig. Projekten ska sammanfattas av doktoranden i form av vetenskaplig rapport (introduktion/metod/resultat/diskussion) som också inkluderar relevant vetenskaplig litteratur inom pedagogik och didaktik. Utvecklingsprojekt kan omfatta något av de kurser avdelningen ansvarar för (se nedan).

Generellt gäller att doktoranden kan genomföra alla ovanstående moment vid de kurser som ges vid den avdelning/sektion där doktoranden är antagen. Även moment vid andra kurser kan ingå i doktorandens utbildning, men detta ska då diskuteras med handledare, kursansvarig och examinator på förhand.

Utvecklingsdelen redovisas genom inlämnad rapport eller muntlig kollegial diskussion i seminarieform

5) Valbart pedagogiskt moment motsvarande 3 v

Detta kan utgöras av kurser inom pedagogik och/eller didaktik, eller användas som en ytterligare fördjupning i någon av punkterna 1-4 ovan.

6) Kurser inom högskolepedagogik motsvarande 7 veckor

Utbildningskommittén rekommenderar att man läser de högskolepedagogiska kurserna som ges av PIL enheten vid GU (eller annat lärosäte), motsvarande de kurser som krävs för docentur kompetens. Dessa kurser kan vara tillämpliga

- HPE101 / PIL101
- HPE102 / PIL 102
- HPE103 / PIL 103

PIL-enheten (ev annan kursgivare) utfärdar kursbevis.

Individuell studieplan (ISP) och uppföljning

I den individuella studieplanen ska det finnas en plan för hur institutionstjänstgöringen ska genomföras. Ansvar för institutionstjänstgöringen åvilar examinator, handledare och doktorand.

Minst en gång per år ska en uppföljning göras av doktorandens framsteg avseende ämnesfördjupning och didaktiska och pedagogiska utveckling. Examinator har ansvar för att initiera denna uppföljning som ligger till grund för fortsatt institutionstjänstgöring.

Intyg

Efter avslutad institutionstjänstgöring och då ämnesfördjupningen och pedagogiskt/didaktiskt arbete är fullföljt utfärdas ett intyg över genomförda delar. För intyg kontakta

forskarutbilning@sahlgrenska.gu.se